

ПУБЛИКУВАНЕ В СПИСАНИЯ НА ИЗДАТЕЛСТВО ELSEVIER НА ОТВОРЕН ДОСТЪП

Между Министерството на образованието и науката на Република България и издателство Elsevier е сключено [споразумение](#), което дава право на кореспондиращите автори (авторите, които водят кореспонденцията със списанието) от България да публикуват определен брой статии с отворен достъп в основните хибридни списания, издавани от издателство Elsevier, без да заплащат такса за публикуване. В рамките на срока на споразумението са предвидени следният брой статии:

- **Общо 100 статии** за периода **01.03.2022-28.02.2023**
- **Общо 180 статии** за периода **01.03.2023-29.02.2024**
- **Общо 260 статии** за периода **01.03.2024-28.02.2025**

В случай, че бъде достигнат максималният брой статии за съответната година, споразумението предвижда преференциални цени за българските автори, включени в списъка с ползватели, съгласно валидния към момента [ценоразпис на издателството за съответното списание](#).

Кога се прилага споразумението?

Статиите трябва да имат първоначална дата на приемане между **15 март 2022 г. и 28 февруари 2025 г.**

Условия за публикуване съгласно споразумението:

- Кореспондиращият автор трябва да е свързан с участваща в споразумението българска организация. [Списък на всички институции](#) е публикуван на сайта на издателство Elsevier
- Статията трябва да е приета от участващо в споразумението списание. Списъкът на списания подлежи на промени. Преди отправяне на запитване е необходимо да се направи [справка за заглавията](#), в които е възможно да се публикува в рамките на споразумението.

Други възможности за публикуване:

Авторите могат да продължат да избират да публикуват по модела, включващ разрешение за самоархивиране на техния ръкопис (*Green Open Access*) в съответствие с [политиката на издателство Elsevier](#).

Какви лицензи за отворен достъп се прилагат?

Авторите могат да избират между **търговски (CC BY)** или **нетърговски (CC BY-NC-ND)** лицензи. Изборът на лиценз зависи от политиката на съответното списание. Повече за лицензите, които предлага издателство Elsevier можете да откриете на следния линк <https://www.elsevier.com/about/policies/open-access-licenses>

Какви видове статии обхваща споразумението?

- Описания на случаи (*Case reports*)
- Кратки сведения (*Data in Brief*) - предоставят начини на изследователите лесно да споделят и използват повторно наборите от данни
- Изследователски статии (*Full-length articles*)
- Оригинална софтуерна публикация (*Original software publication*)
- Практически насоки (*Practice guidelines*)
- Протоколи (*Protocols*)

- Обзорни статии (*Review articles*)
- Репликационно изследване (*Replication studies*) - включва повтаряне на изследване, използвайки същите методи, но с различни субекти и експериментатори
- Кратки съобщения (*Short communications*)
- Кратки анкети (*Short surveys*)
- Видео статии (*Video articles*)
- Микро статии (*Micro-articles*) - позволяват на изследователите да публикуват интересни данни, които не са прераснали в цялостно изследване.

Как протича процесът на публикуване?

Броят на статиите, които ще бъдат публикувани в рамките на споразумението е фиксиран и ще бъде разпределен въз основа на датата на приемане на публикациите. По време на процеса на кандидатстване, системата ще представи персонализирани опции за публикуване. Всеки автор може да посочи избора си за публикуване по време на изпращането, но от него не се изисква да финализира избора си преди приемането на статията за публикуване от редакционната колегия.

- **Стъпка 1:** След като списанието приеме статията, кореспондиращият автор ще получи имейл, съдържащ връзка към „*Post acceptance author journey*”. В секцията *Rights & Access* авторът трябва да попълни съответната форма за кандидатстване.
- **Стъпка 2:** Кореспондиращият автор посочва своята институционална принадлежност, добавя информация за съавтори и източници на финансиране на научната работа. Въз основа на тези данни издателство Elsevier ще представи персонализирани опции за публикуване, включително тази, включени в споразумението. Авторът трябва да избере предложената опция *Gold Open Access* и съответния лиценз.
- **Стъпка 3:** Кореспондиращият автор потвърждава избора си за публикуване, съгласява се с посочените условия на лицензионното споразумение и завършва кандидатстването. В рамките на 24 ч. статията става свободно достъпна чрез ScienceDirect.
- **Стъпка 4:** **МОН в качеството си на одобряваща институция** трябва да потвърди дали кореспондиращия автор отговаря на условията по споразумението. **В случай, че не бъде одобрено поемането на таксата за публикуване, тя се заплаща от автора.** Той от своя страна, **може да избере опция за безплатно публикуване чрез абонаментния модел, включващ разрешение за саморхивиране** в рамките на две седмици от получаване на съответната фактура от Elsevier.
- **Стъпка 5:** Кореспондиращият автор ще бъде уведомен по имейл, че таксата за публикуване е обхваната от споразумението.

Повече за споразумението и процеса по публикуване на статии с отворен достъп, може да намерите в [Научния портал на МОН](#).